

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/128/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724201888
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:5724201888.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom Mgr. Petrom Majcherom vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., narodená XX.XX.XXXX, A. B., narodená XX.XX.XXXX, C. B., narodený XX.XX.XXXX, D. E. B., narodený XX.XX.XXXX, F. G., narodená XX.XX.XXXX a H. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti matky: A. G., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto I., t.č. bytom I., J. K. XX/X, a otca maloletých detí A., A., C., D. E. a H.: C. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom I. I., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody L. M., u maloletej F. G. otec v rodnom liste neuvedený, začatom na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I. na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Určuje nad výchovou maloletých detí dohľad na obdobie jedného roka od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny I. podal na tunajší súd dňa 03.07.2024 podanie, ktoré súd vyhodnotil ako podnet na nariadenie výchovného opatrenia formou dohľadu nad výchovou maloletých detí.

Svoj návrh odôvodnil tým, že spisovú dokumentáciu mal. detí vedie SPODaSK od r. 2008. Rodičom matke: A. G., nar. XX.XX.XXXX a otcovi: C. B., nar. XX.XX.XXXX (u mal. F. G. neuvedený) a mal. deťom bolo doposiaľ uložených viacero výchovných opatrení. Rodina bola zaradená opakovane do spolupráce s E. I. a E. F., pričom centrá vykonávali v rodine tzv. ambulantné a terénne opatrenia SPODaSK zamerané hlavne na zlepšenie rodičovských zručností a elimináciu výchovných problémov u mal. detí. V konaní č. 19P/94/2023 o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny I. na nariadenie výchovného opatrenia formou napomenutia Okresný súd Martin rozhodol a uložil dňa 17.07.2023 matke a maloletým deťom napomenutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.10.2023. Aj napriek súdному napomenutiu sa v nasledujúcom období opäť vyskytli sociálno-patologické javy v rodine a zlyhávanie výchovy a starostlivosti o mal. deti (hlavne neplnenie povinnej školskej dochádzky u mal. D. E., na ktoré upozorňovalo školské zariadenie — ZŠ C. A. I.. Starší súrodenci mal. D. - C. a A. boli rozhodnutiami (č.k. 19P/3/2022, 17P/19/2024) Okresného súdu Martin umiestnení v špecializovaných zariadeniach, pričom v súčasnosti sa už nachádzajú v prirodzenom prostredí. Výchovné problémy sa vyskytujú aj u mal. A., ktorá spáchala opakovane priestupky proti majetku vr. 2023, kedy kradla a dňa 09.08.2023 bol doručený podnet z N. F. I. vo veci hospitalizácie maloletej v dôsledku intoxikácie alkoholom. Starostlivosť o mal. deti v súčasnosti zabezpečuje matka, nakoľko otec mal. detí je opakovane od r. 2023 vo väzbe (L. M.). So starostlivosťou o mal. deti vypomáha matke aj stará matka detí zo strany otca - F. B., nar. XX.XX.XXXX v spoločnej domácnosti. Rodina žije vo väčšej jednoizbovej bunke v lokalite I. XX/X, v sociálne slabých podmienkach. Bytová bunka bola na konci roka 2023 poškodená pri hasení požiaru vo vedľajšej bunke. V rodine sa úrad bude snažiť predchádzať nariadeniu ústavnej starostlivosti, odstrániť sociálno-

patologické javy z výchovného prostredia a aktívnym pôsobením sociálnych pracovníkov zlepšiť celkové sociálne prostredie v rodine maloletých detí.

2. Otec a matka sa k návrhu písomne nevyjadрили.

3. Na pojednávaní konanom dňa 16.09.2024 bol prítomní len kolízny opatrovník. Otec ani matka sa na pojednávaní nezúčastnili. Otcovi bolo predvolanie doručené, nežiadal o odročenie pojednávania ani o zabezpečenie prítomnosti na pojednávaní. Matke bolo predvolanie doručené riadnym spôsobom, svoju neprítomnosť neospravedlnila ani nežiadala o odročenie pojednávania. Súd pojednával v zmysle ustanovenia § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého, ak sa predvolané osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie. Súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti otca a matky.

4. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom kolízneho opatrovníka,
- návrhom č. I. 1,
- oznámením Základnej školy C. A. I. zo dňa 12.03.2024 č. I. 2,
- oznámením o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky ZŠ C. A. I. č. I. 3 – 7,
- rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 19P/94/2023-73 zo dňa 17.07.2023,
- uznesením Okresného súdu Martin č. k. 17P/19/2024-13 zo dňa 06.02.2024 č.I. 17,

a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Základná škola C. A. K. XX, I. dňa 12.03.2024, dňa 13.05.2024 a dňa 11.06.2024 oznámila L. I. zanedbávanie povinnej školskej dochádzky maloletého D. E. B., nar. XX.XX.XXXX. Maloletý je žiakom 2.B triedy. V termíne od 02.09.2023 – 11.03.2024 mal celkovo 103 neospravedlnených hodín, za mesiac apríl 2024 mal vymeškaných celkovo 51 neospravedlnených hodín a v mesiaci máj 2024 celkovo 27 neospravedlnených hodín.

6. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19P/94/2023-73 zo dňa 17.07.2023, právoplatný dňa 20.10.2023 súd uložil matke a maloletým deťom výchovné opatrenie formou napomenutia.

7. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 17P/19/2024-13 zo dňa 06.02.2024 uložil súd povinnosť matke odovzdať maloletého C. na vykonanie odbornej diagnostiky pobyt v O. E. P..

8. Kolízny opatrovník uviedol, že trvajú na podanom podnete z ich strany. Pridržiavajú sa v zásade všetkého, čo je v tom podnete napísané. Dôvody naďalej pretrvávajú. V rodine, čo sa týka maloletých detí, bolo uložené už viacero opatrení. Naposledy hovoríme o napomenutí, ktoré bolo zo strany súdu uložené matke maloletých detí, ale nejaké výrazné zlepšenie nedošlo. Situácia je alarmujúca, najmä čo sa týka dodržiavania povinnej školskej dochádzky. Maloletý D. oznámením zo Q. R. A. S. I. dokonca v mesiaci jún 2024 nebol ani jeden deň v škole. Keďže chcú predchádzať tomu, aby maloleté deti boli odňaté z rodinného prostredia, aj oni musia nejakým spôsobom postupne ukladať výchovné opatrenie a teda ďalším krokom je nariadenie dohľadu nad starostlivosťou o maloleté deti. Z ich strany bol vykonaný aj prieskum v rodinnom prostredí dňa 12.09.2024, kedy matka aj stará matka maloletých detí uviedli, že maloleté deti sú v školských zariadeniach, čo je z ich strany veľmi ťažké preveriť, keďže je to prvý mesiac školského roka a nie je ukončená dochádzka za daný mesiac. Budú to vedieť až s odstupom času.

9. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákon o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad;

dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

11. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

12. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že je potrebné v súčasnej dobe vykonávať dohľad nad výchovou maloletých detí, nakoľko opakovane dochádza k porušovaniu povinnej školskej dochádzky maloletých detí (najmä maloletý D. E.) vo väčšom rozsahu. V minulosti bolo uložené aj napomenutie zo strany súdu a maloletá A. a C. boli umiestnení v špecializovaných zariadeniach. Výchovné opatrenie je uložené aj z dôvodu zmeny správania sa zákonného zástupcu - matky, je potrebné deti viesť k slušnému správaniu a je dôležité, aby plnili povinnú školskú dochádzku a vyvarovali sa nevhodného správania. Súd týmto poskytuje a postupne vyčerpáva možnosti nápravy správania sa detí v rodine s tým, že pokiaľ nedôjde k zmenám v správaní maloletých detí, bude potrebné do budúcnosti zvažovať prípadné vyňatie z rodinného prostredia. Súd však chce veriť a dáva možnosť, aby sa situácia v rodine stabilizovala a zlepšila. Súd bude v súčinnosti s kolíznym opatrovníkom a ostatnými orgánmi sledovať vykonávanie tohto výchovného opatrenia, v prípade potreby nariadi účinnejšie výchovné opatrenia alebo nariadené opatrenie zruší, ak sa dosiahol účinok ním sledovaný.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 CSP), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich CMP.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.